

op dit epitheel onderzocht van teer, dat na het toebrengen van kleine verwondingen op de portio gepenseeld werd en van deze teerwerking bij gecastreerde dieren, die door toediening van menformon in een voortdurenden bronsttoestand gebracht waren. Alleen bij deze laatste groep dieren zag hij veranderingen ontstaan, die morphologisch zeer op kwaadaardigen groei geleken. Het door VAN WEEREN verrichte ijverige en nauwkeurig beschreven onderzoek doet vele belangrijke vragen rijzen, die een herhaling van zijn proeven, en dan liefst bij een grooter aantal dieren en over langeren tijd voortgezet, wel zeer wenschelijk maken.

I. A. WIJSENBEEK.

Prof. Dr. F. OEHLECKER, *Die Bluttransfusion*. Uitg. URBAN en SCHWARZENBERG, Berlijn, Weenen, 1933. Prijs: M. 4.—; geb. M. 5.20.

Dit in 87 bladzijden samengevatte artikel geeft een op groote ervaring berustend overzicht van de moeilijkheden en de techniek bij bloedtransfusies. Na een inleiding over de ontwikkeling van de toepassing der bloedtransfusies, wijdt de schrijver een uitgebreid hoofdstuk aan de haemolyse. Dit hoofdstuk is buitengewoon belangrijk. Hierin krijgt men vele waarnemingen bij bloedtransfusies uit een periode, waarin nog geen bloedgroepenbepalingen werden verricht. Men steunde toen uitsluitend op de biologische proef. Begrijpelijkerwijze hecht OEHLECKER daarom nu nog groote waarde aan deze biologische proef. Toch trekt hij in dit artikel ten strijde tegen verschillende onderzoekers, die nog steeds meenen, dat hij aan de biologische proef een grootere waarde toekent dan aan de bloedgroepenbepaling. Ook hij verricht deze bloedgroepenbepaling met de uiterste nauwkeurigheid, maar wil daarnaast de biologische proef niet verwaarloosd zien, waarvoor hij verscheiden steekhoudende argumenten weet aan te voeren.

Het serologische gedeelte van dit werkje is wel wat stiefmoederlijk behandeld. Onder andere, dat de schrijver bij de bloedgroepenbepaling nog onverdund bloed gebruikt, lijkt mij niet geheel juist. Aan het einde van dit gedeelte zegt hij wel, dat verdund bloed voordeelen kan hebben bij de bepaling, doch mijns inziens had hij daar terstond mede moeten aanvangen.

Het technische deel, de uitvoering der bloedtransfusie, wordt zeer uitvoerig behandeld. Naast elkander worden de indirecte en de directe methodes besproken, waarbij hij voorstander blijkt te zijn van de directe methode.

Ten slotte voegt OEHLECKER nog een hoofdstuk aan zijn artikel toe over de indicaties tot het verrichten van bloedtransfusies, waaruit blijkt, dat hij op velerlei terrein deze behandeling wenschelijk acht. De beoordeeling hierover meent referent aan meer bevoegden te moeten overlaten.

Ten slotte meen ik dit boekje aan al degenen, die zich met bloedtransfusies bezighouden, ten zeerste te kunnen aanbevelen.

A. PONDMAN.